

RASZEWSKI JAN (1886-1940)

Urodził się 3 grudnia 1886 roku w Pogorzeli w rodzinie Marcina, restauratora i Konstancji z Figaszewskich. Ukończył cztery klasy szkoły miejskiej w Pogorzeli i dwie klasy szkoły w Lesznie. Po zakończeniu nauki podjął pracę w kancelariach adwokackich i notarialnych w Lesznie, Kościanie i w Bojanowie, rozpoczynając od stanowiska ucznia aż do sekretarza i kierownika biura kończąc. W latach 1908-1911 odbywał obowiązkową służbę wojskową w 1. pułku ułanów im. cesarza Aleksandra III w Ostrowie i w Miliczu. 1 sierpnia 1914 roku został zmobilizowany do 37. pułku piechoty w Krotoszynie. Do 7 kwietnia 1916 roku przebywał w sztabie 1. batalionu na froncie zachodnim, uczestniczył w walkach pod Longwy we wschodniej Francji (22 sierpnia 1914 roku) i w walkach pozycyjnych pod Verdun od 12 września 1914 roku i w lutym-marcu 1916 roku. Wskutek odniesionych ran i choroby wycofany został do garnizonu. Od 8 kwietnia do 2 sierpnia przebywał w szpitalu i w kompanii rannych batalionu zapasowego 37. pułku piechoty. Od 2 sierpnia 1916 roku do 26 grudnia 1918 roku był kierownik kancelarii i ekspedycji składnicy sanitarnej w Poznaniu. Wówczas uzyskał awans na sierżanta.

27 grudnia 1918 roku, po przejęciu niemieckiego Urzędu Sanitarnego przez władze powstania, mianowany został kierownikiem oddziału gospodarczego tej samej składnicy sanitarnej. 30 marca 1919 roku otrzymał awans na podporucznika. W następnym roku zweryfikowano go jako kapitana służb administracyjno-gospodarczych. Od 1 marca 1920 roku do 31 grudnia 1925 roku pozostawał w szefostwie intendentury DOK VII, na stanowisku referenta, kierownika wydziału emerytur i rent oraz kierownika wydziału ogólnego. Od 26 lutego do 8 lipca 1923 roku przebywał na kursie towaroznawczym przy szefostwie Służby Intendentury DOK VII. 1 stycznia 1926 roku przeniesiony został do Powiatowej Komendy Uzupelnień w Kościanie na stanowisko kierownika referatu i zastępcy komendanta. Trzy lata później przeniesiono go w stan spoczynku. W końcu sierpnia 1939 roku został zmobilizowany do 61. pułku piechoty i skierowany do ośrodka zapasowego 15. Dywizji Piechoty w Sandomierzu. Tutaj batalion marszowy sformowany z rezerwistów wszedł w skład Grupy „Sandomierz” jako jej odwód. Zadaniem Grupy była obrona mostów i przepraw na Wiśle, a następnie na Sanie. Od 13 września Grupa wycofywała się, tocząc walki odwrotowe w kierunku Tomaszowa, następnie w kierunku Rawy Ruskiej i Lwowa. Po przegranej bitwie pod Tomaszowem i kapitulacji jednostek frontu północnego 20 września Grupa została rozwiązana. Kpt. Raszewski przedostał się do Lwowa. Po kapitulacji miasta, 22 września został wywieziony do ZSRS i osadzony w obozie w Starobielsku. Na liście NKWD oficerów, których wiosną 1940 roku wywieziono z obozu, miał nr 2892. Został zastrzelony w więzieniu wewnętrznym UNKWD w Charkowie, zaś jego zwłoki wrzuciono do zbiorowego dołu w podmiejskim lesie.

Był żonaty z Walerią z Łazarewiczów. Miał córkę (1914), syna (1917) i syna Zbigniewa (1925-1992), mieszkał w Poznaniu przy ulicy Gąsiorowskich 5, od 1930 roku w Bydgoszczy, ostatnio przy ulicy 20 stycznia 17.

Archiwum Muzeum Katyńskiego w Warszawie, sygn. 2825/A.; A. Moszyński, *Lista katyńska*, Londyn 1982, s. 314; J. Tucholski, *Mord w Katyniu*, Warszawa 1991, s. 477; W. Jastrzębski, D. Rumfeld, K. Sidorkiewicz: *Katyn 1940*, Bydgoszcz 1995, s. 163; T. Kryśka-Karski, *Straty korpusu oficerskiego*, Londyn 1996, s. 344; *Księga pochowanych żołnierzy*, Pruszków 1996, s. 304; *Rozstrzelani w Charkowie*, Warszawa 1996, s. 162; *Charków: księga cmentarna*, Warszawa 2003, s. 445 (fot.); W. Śmigieński, *Mieszkańcy Gostynia i okolic w mogiłach katyńskich*, Gostyń 2015, s. 85.